

УДК 339.564(477)

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.205.29-34>**Васильєв О.Ю.**

Київський національний університет імені Вадима Гетьмана

Vasyliiev Oleksandr

Kyiv National Economic University

<https://orcid.org/0009-0007-5205-9142>**Ларіонова К.А.**

доктор філософії з публічного управління та адміністрування

Український державний університет науки і технологій

Larionova Katerina

PhD in Public Administration

Ukrainian State University of Science and Technology

<https://orcid.org/0000-0002-2402-5945>

ЕКСПОРТНА ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

У статті досліджено сутність та трансформаційні засади експортної державної політики України в умовах глобальної конкуренції. Визначено, що сучасна експортна політика функціонує як багаторівневий механізм інтеграції національної економіки у світову систему, що поєднує нормативно-правові, інституційні та фінансово-економічні інструменти. Обґрунтовано ключові напрями підтримки експорту – фінансові, інституційні, цифрові та інноваційні. Проведено порівняльний аналіз із країнами Центрально-Східної Європи, який засвідчив сировинну орієнтованість українського експорту та відставання у технологічній модернізації. Водночас виокремлено перспективні напрями зростання – «зелена» енергетика, військово-промисловий комплекс, ІТ-аутсорсинг, агропереробка. Підкреслено вплив війни на експорт та доведено необхідність диверсифікації ринків, розвитку нових логістичних маршрутів і впровадження ESG-орієнтованої політики.

Ключові слова: експортна політика, глобальна конкуренція, цифровізація торгівлі, конкурентоспроможність, «зелена» енергетика, агропереробка.

EXPORT STATE POLICY OF UKRAINE UNDER CONDITIONS OF GLOBAL COMPETITION

The article examines the essence and transformational foundations of Ukraine's export state policy under conditions of global competition. It is determined that modern export policy functions as a multilevel mechanism of integrating the national economy into the global system, combining regulatory, institutional, and financial-economic instruments. It is substantiated that its effectiveness is conditioned by the state's ability to balance strategic macroeconomic development priorities with business needs and the challenges of a dynamic global market. Particular attention is given to the analysis of the international context: trade digitalization, the strengthening of protectionist barriers, the growing role of Asian economies, the «green transition» in the EU, and the impact of geopolitical instability, which define both opportunities and risks for Ukrainian exports.

The article substantiates the key directions of state support for exports: financial mechanisms (lending, insurance, the export credit agency), institutional instruments (economic diplomacy, trade missions, clusters), digital solutions (integration into international e-commerce systems, electronic platforms), and the innovation-technological dimension (development of IT, startups, high-tech exports). A comparative analysis of Ukraine and Central and Eastern European countries demonstrates the raw-material orientation of Ukrainian exports and lagging behind in technological modernization. At the same time, promising growth sectors are identified – green energy, the military-industrial complex, IT outsourcing, and agro-processing.

It is emphasized that the war in Ukraine has created complex challenges for exports: logistical constraints, the loss of traditional markets (Russia, Belarus), and the necessity to reorient towards the EU, Asia, Africa, and Latin America.

ISSN друкованої версії: 2224-6282

ISSN електронної версії: 2224-6290

© Васильєв О.Ю., Ларіонова К.А., 2025

It is proven that strategic adaptation is possible through market diversification, production modernization, the development of alternative logistics routes, and integration into global value chains. The article formulates recommendations on ESG-oriented export policy, the intensification of digital transformation, the creation of logistically independent corridors, and the strengthening of Ukraine's position in the global economy.

Keywords: export policy, global competition, trade digitalization, competitiveness, green energy, agro-processing.

JEL classification: F13, O13, Q56.

Постановка проблеми. У сучасних умовах трансформації світової економіки та зростання інтенсивності глобальної конкуренції постає об'єктивна потреба у перегляді та адаптації державної експортної політики України до нових гео економічних реалій. Динаміка світових ринків характеризується одночасною дією процесів лібералізації та протекціонізму, посиленням регуляторних вимог (зокрема екологічних та соціальних стандартів), цифровізацією торгівлі та формуванням нових ланцюгів доданої вартості. В таких умовах традиційна сировинна орієнтація українського експорту дедалі більше знижує його конкурентоспроможність, обмежуючи інтеграційний потенціал у глобальну економіку.

Проблематика полягає у суперечності між задекларованим прагненням держави до диверсифікації експорту та необхідністю створення дієвих інституційних і фінансових механізмів підтримки національних експортерів, здатних працювати на висококонкурентних ринках. У цьому контексті особливої актуальності набуває розробка науково обґрунтованих підходів до модернізації експортної стратегії України, що поєднує макроекономічні інтереси держави із потребами бізнес-середовища та викликами глобального економічного середовища.

Наукове значення проблеми полягає у необхідності формування концептуально нових моделей державного регулювання експортної діяльності, які враховують інституційні обмеження, асиметрію міжнародної конкуренції та ризики геополітичної турбулентності. Практичне ж значення полягає у виробленні дієвих інструментів підвищення конкурентоспроможності національного експорту та зміцненні позицій України у світовій економічній системі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У наукових працях вітчизняних та зарубіжних дослідників питання експортної політики України розглядається з різних аспектів. Зокрема, І. Власенко, Н. Коцеруба та А. Солоненко [1] дослідили стан і перспективи зовнішньоторговельної діяльності України в умовах війни, акцентуючи на структурних трансформаціях та адаптаційних механізмах. С. Іщук і Л. Созанський [4] аналізують виклики українського експорту в умовах воєнних дій та перспективи повоєнного відновлення, підкреслюючи необхідність диверсифікації ринків збуту. Подібні висновки роблять і А. Нечипорук, М. Котова та Д. Кочубей [5], які обґрунтовують роль державної підтримки у збереженні експортного потенціалу в умовах воєнного стану.

Серед праць стратегічного спрямування варто відзначити дослідження С. Іванова, В. Ляшенка та Н. Осачої [3], які визначають пріоритетні напрями формування експортної стратегії України у процесі

економічного відновлення. Н. Станасюк та А. Паліса [8] акцентують на сучасних тенденціях та перспективах українського експорту, зокрема в контексті глобальних інтеграційних процесів. Праці В. Стамата та Н. Калошина [7] зосереджені на розвитку експортного потенціалу в умовах воєнних обмежень, що корелює з практичними матеріалами Офісу з розвитку підприємства та експорту [6].

Узагальнення цих досліджень свідчить, що вітчизняна наукова думка орієнтується на пошук оптимальної моделі експортної політики, тоді як зарубіжні джерела зосереджуються на її інституційно-нормативному вимірі та інтеграції України у глобальну торговельну систему.

Попри значний науковий доробок, недостатньо дослідженим залишається питання цілісного формування державної експортної політики України в умовах глобальної конкуренції та воєнно-економічних викликів, що потребує подальшого наукового опрацювання в рамках даної статті.

Метою статті є комплексне дослідження сутності та трансформаційних засад експортної державної політики України в умовах глобальної конкуренції з урахуванням сучасних гео економічних та геополітичних викликів. Завдання дослідження полягає у визначенні теоретико-методологічних основ формування конкурентної експортної стратегії, аналізі глобальних тенденцій міжнародної торгівлі та їхнього впливу на український експорт, оцінці сучасного стану інституційної та фінансової підтримки експортерів, виявленні структурних проблем і перспективних секторів зростання, а також у виробленні практичних рекомендацій щодо підвищення конкурентоспроможності та інтеграції України у глобальні ланцюги доданої вартості.

Виклад основних результатів дослідження. Експортна політика держави постає як інтегральний інструмент реалізації національних економічних інтересів у глобалізованому середовищі, що поєднує регуляторні, інституційні та фінансово-економічні механізми стимулювання зовнішньоекономічної активності. Вона розглядається не лише як комплекс заходів підтримки торгівлі, а й як елемент гео економічного позиціонування, що визначає місце держави у світових виробничо-інноваційних ланцюгах. В умовах глобальної конкуренції та міжнародної нестабільності експортна політика набуває системного характеру, поєднуючи внутрішні структурні трансформації з адаптацією до зовнішніх викликів.

Методологія формування конкурентної стратегії ґрунтується на класичних теоріях відносних переваг (А. Сміт, Д. Рікардо, Е. Хекшер-Б. Олін) та сучасних концепціях динамічних конкурентних переваг (М. Портер), інституціоналізму та глобальних ланцюгів

доданої вартості. У центрі перебувають ідеї глокалізації, що поєднують локальні інноваційні ресурси з глобальними ринками, а також тенденції деглобалізації й фрагментації, які вимагають диверсифікації зовнішньоекономічних зв'язків.

Роль держави визначається діалектикою протекціонізму та лібералізму: перший забезпечує підтримку стратегічних секторів через кредитування, страхування та субсидії, другий – сприяє відкритим ринкам і ефективному розподілу ресурсів. Сучасна експортна політика поєднує ці підходи, формуючи гібридні моделі, що одночасно стимулюють національних виробників і підтримують інтеграцію у глобальні торговельні та виробничі мережі. Держава у цьому контексті виступає не лише регулятором, а й стратегічним актором, що інституціоналізує економічні інтереси у глобальному конкурентному просторі [4, с. 83].

Враховуючи багатовимірність та гібридний характер експортної політики, її ефективність визначається не лише внутрішніми чинниками, а й глобальними тенденціями торгівлі, трансформацією гео економічної архітектури та впливом геополітичних ризиків, що зумовлюють необхідність стратегічної переорієнтації України.

Сучасна міжнародна торгівля поєднує протилежні тенденції: цифровізація, розвиток e-commerce та платформеної економіки відкривають доступ до глобальних ринків, тоді як протекціонізм, нетарифні бар'єри та «вуглецеві податки» ускладнюють експорт для традиційних виробництв. Паралельно зростає роль азійських економік (Китай, Індія, Південно-Східна Азія), що формують нові логістичні маршрути та альянси, витісняючи євроатлантичні моделі. «Зелений перехід» у ЄС стає не лише екологічною вимогою, а й конкурентним бар'єром, змушуючи експортерів адаптуватися до нових стандартів та декарбонізації [1, с. 5–6].

Для України ці процеси створюють як можливості, так і ризики. З одного боку, вітчизняна економіка має суттєвий потенціал у традиційних галузях – аграрному секторі, металургії та хімічній промисловості. Проте сировинна орієнтованість експорту знижує здатність країни конкурувати в умовах високотехнологічних ринків. Розвиток IT-індустрії та сектору креативних послуг демонструє перспективи диверсифікації, проте залишається залежним від інституційної підтримки та сприятливого регуляторного середовища. Водночас «зелена трансформація» ЄС вимагає від українських виробників інтеграції ESG-принципів, модернізації виробничих потужностей та переходу до низьковуглецевої моделі виробництва. Таким чином, конкурентоспроможність України залежить від здатності поєднати стратегічні переваги традиційних галузей із розвитком високотехнологічних секторів, забезпечивши їх адаптацію до жорстких міжнародних стандартів та глобальних економічних зсувів [4, с. 88].

Отже, враховуючи багаторівневий вплив глобальних тенденцій та геополітичних трансформацій на структуру міжнародної торгівлі, логічним є аналіз сучасного стану експортної політики України.

У структурно-есенціальному вимірі державна

експортна політика України представлена як еволюційно-динамічний набір стратегічних документів та програмних ініціатив, які трансформуються під впливом воєнно-геополітичного шоку та конвергентних викликів глобальної економіки; останні ініціативи уряду демонструють перехід від моделі підтримки сировинного експорту до моделі, орієнтованої на переробку та підвищення доданої вартості, що сформульовано у проєктах національної експортної стратегії та її оновленнях 2024–2025 рр., які декларують цільовий вектор на зростання експорту товарів і послуг із високою доданою вартістю та підвищення частки експорту в ВВП [9].

Юридико-інституційний каркас інтеграції української експортної політики в європейське регуляторне поле забезпечується положеннями Угоди про асоціацію та Deep and Comprehensive Free Trade Area (DCFTA), що не тільки знижує тарифні бар'єри, але й накладає на національне регулювання обов'язки гармонізації стандартів, санітарних та фітосанітарних вимог, а також процедур сертифікації і державного нагляду – фактори, що мають довгострокову трансформаційну роль для конкурентоспроможності експортної бази [10].

Інституційна інфраструктура реалізації експортної політики функціонує як багаторівнева мережа державних та напівавтономних агентств (Міністерство економіки, Офіс з розвитку підприємництва та експорту), кожен елемент якої покликаний виконувати диференційовані ролі – від формулювання політик і координації до практичної промоції та супроводу експортерів (доступ до фінансування, навчання, маркетингова та торговельно-дипломатична підтримка). Проте оперативні сигнали останнього періоду вказують на необхідність посилення координації між стратегією та інструментальною базою (синхронізація програм фінансування, сертифікації та логістичної підтримки) для уникнення інституційної фрагментації [6].

На практичному рівні реалізація стратегії супроводжується поєднанням програмних реформ і оперативних регуляторних кроків – від ініціатив по просуванню марки «Made in Ukraine» та цифрових маркетплейсів до встановлення мінімальних експортних цін у аграрному секторі як тимчасового механізму стабілізації ринку; такі кроки ілюструють прагматичну модифікацію політики, спрямовану на захист внутрішнього ринку та на запобігання ціновим спотворенням під час високої волатильності, але водночас підкреслюють ризики політизації експортних інструментів та можливих торговельних напружень із партнерами [11].

Ефективність національної експортної політики значною мірою детермінована географічною структурою зовнішньоекономічних зв'язків та специфікою регіональних ринків. У сучасних умовах глобальної конкуренції визначальним є ідентифікування стратегічно важливих ринків збуту, аналіз їхньої купівельної спроможності, нормативно-правових вимог та специфіки конкурентного середовища, що дозволяє державі та національним експортерам оптимізувати пріоритети та ресурси у процесі диверсифікації

зовнішньоекономічних відносин. В табл. 1 узагальнено характеристику ключових ринків для українського експорту.

Таблиця 1

Ключові ринки українського експорту

Ринок / Регіон	Основні групи експорту	Конкурентні переваги України	Виклики та обмеження	Перспективи розвитку
ЄС	Агропродукція, металургія, ІТ-послуги	Близькість географічна, стандартизація DCFTA	Високі екологічні та санітарні стандарти, конкуренція з іншими країнами	Розширення ніш для high-tech продуктів, зелена трансформація
США	Метали, сільгосппродукція, ІТ	Великий ринок, стабільність попиту	Жорсткі імпорتنі квоти, регуляторні обмеження	Просування експорту через торговельні місця та інновації
Країни Азії	Агропродукція, зернові, олійні культури	Зростаючий попит, великі обсяги закупівель	Логістичні витрати, культурні та регуляторні бар'єри	Поглиблення торговельних зв'язків через RCEP, BRI
Африка	Зернові, промислові товари	Розширення нових ринків, відносна відсутність конкуренції	Недостатня інфраструктура, валютні ризики	Диверсифікація експорту, інвестиційні проекти
Латинська Америка	Агропродукція, промислові товари	Потенціал для експорту сировини та переробленої продукції	Далекі логістичні маршрути, торговельні бар'єри	Цільові торговельні місця, розвиток логістичних коридорів

Джерело: [2]

Структура ключових ринків свідчить про необхідність комбінованого підходу до експортної політики: ЄС та США виступають як високорозвинені, але регламентовані ринки, що потребують відповідності стандартам та інноваційної підготовки продукції; країни Азії, Африки та Латинської Америки відкривають перспективи для розширення обсягів і диверсифікації експорту, але супроводжуються підвищеними логістичними та регуляторними ризиками. Таким чином, стратегічна орієнтація на збалансовану географічну диверсифікацію є ключовим чинником підвищення конкурентоспроможності українського експорту в умовах глобальної турбулентності [2].

Важливо вказати, що війна в Україні створила комплексні виклики для національного експорту, що охоплюють логістичні, ринкові та стратегічні аспекти:

1. *Логістичні обмеження.* Блокада морських маршрутів і пошкодження інфраструктури призвели до подорожчання транспортування та потреби використовувати альтернативні шляхи (Європа, Дунай, залізниця), що знижує конкурентоспроможність продукції.

2. *Втрата традиційних ринків (рф, білорусь).* Закриття доступу до ключових ринків металургії, хімії та аграрної продукції спричинило структурну нестабільність і потребу в диверсифікації збуту.

3. *Необхідність переорієнтації.* Фокус на ЄС, Азію, Африку та Латинську Америку вимагає модернізації продукції, інтеграції у глобальні ланцюги вартості та дотримання стандартів DCFTA і ESG [7, с. 192].

В умовах геополітичної турбулентності та воєнних дій стратегічна ефективність українського експорту залежить від здатності держави не лише реагувати на зовнішні виклики, а й формувати інструменти підтримки, що забезпечують конкурентоспроможність виробників, оптимізацію логістики та адаптацію до глобальних стандартів.

Державна підтримка реалізується через фінансові,

інституційні, цифрові та інноваційно-технологічні механізми. Фінансові інструменти – кредитування, страхування ризиків та діяльність експортно-кредитного агентства – мінімізують витрати та формують довіру партнерів. Інституційні платформи у вигляді торговельних місць, економічної дипломатії та кластерів сприяють розширенню ринкових можливостей і формуванню стійких зв'язків. Цифрові рішення, зокрема інтеграція у міжнародні e-commerce системи та національні електронні платформи, зменшують бар'єри й підвищують прозорість.

Інноваційна складова – підтримка стартапів, високотехнологічного експорту та ІТ-сектору – формує продукцію з високою доданою вартістю та інтегрує Україну у глобальні інноваційні ланцюги. Поєднання цих інструментів створює синергетичний ефект, дозволяючи країні зберігати конкурентоспроможність, відкривати нові ніші на світових ринках та закладати основу стійкого розвитку [8].

Конкурентоспроможність українського експорту визначається низьким рівнем переробки сировини, слабкою диверсифікацією та відставанням у технологічній модернізації порівняно з країнами Центрально-Східної Європи (Польщею, Чехією, Румунією), які змогли побудувати стійкі експортні моделі на базі інновацій та переробної промисловості. Водночас Україна має значний потенціал у стратегічних напрямках – «зеленій» енергетиці, військово-промислового комплексу, ІТ-аутсорсингу та агропереробці, що здатні забезпечити вищу додану вартість продукції та інтеграцію у глобальні ланцюги вартості. Реалізація цього потенціалу можлива лише за умови комплексної стратегії, яка поєднає структурну модернізацію, інноваційний розвиток і відповідність міжнародним стандартам [5, с. 27–28].

Виходячи з комплексного аналізу сучасного стану та структурних проблем українського експорту, а

також з урахуванням глобальних геоекономічних тенденцій і викликів воєнного часу, стратегічним пріоритетом стає формування довгостроково орієнтованої та адаптивної експортної політики. У цьому контексті критично важливим є визначення рекомендацій та перспектив розвитку, що здатні забезпечити синергетичний ефект між інституційними, фінансовими, технологічними та логістичними інструментами підтримки експорту.

Ключові рекомендації та перспективи:

✓ *Необхідність ESG-орієнтованої експортної політики.* Інтеграція принципів екологічної, соціальної відповідальності та прозорості (Environmental, Social, Governance) у національну експортну стратегію є ключовим чинником підвищення довгострокової конкурентоспроможності. Використання ESG-підходів дозволяє не лише відповідати міжнародним стандартам і вимогам ринків ЄС та Північної Америки, а й створює імідж надійного та соціально відповідального партнера, що сприяє залученню інвестицій, довгострокових контрактів та технологічного партнерства [3, с. 18].

✓ *Розвиток інноваційної експортної моделі.* Для забезпечення сталого зростання експорту Україні необхідно активізувати розвиток цифрової економіки, впровадження концепцій Industry 4.0 та технологій штучного інтелекту (AI). Такий підхід передбачає трансформацію виробничих та логістичних процесів, автоматизацію операційних ланцюгів, впровадження платформних моделей для міжнародної торгівлі та створення високотехнологічних продуктів із високою доданою вартістю.

✓ *Формування логістично незалежних маршрутів.* В умовах воєнної турбулентності стратегічною є диверсифікація транспортних коридорів, включаючи використання нового «Шовкового шляху», Дунайського та Чорноморського напрямків. Розвиток альтернативних маршрутів дозволяє зменшити залежність від уразливих логістичних вузлів, підвищити

швидкість та надійність доставки продукції, оптимізувати витрати та забезпечити стабільний доступ до пріоритетних ринків.

✓ *Перспективи інтеграції до глобальних ланцюгів вартості.* Україна має значний потенціал для інтеграції у високотехнологічні та інноваційні глобальні ланцюги доданої вартості. Це передбачає поєднання модернізації виробничих потужностей, цифровізації, ESG-орієнтованих практик та розвитку стратегічних галузей (зелена енергетика, IT-послуги, високотехнологічний сектор), що дозволяє підвищити частку країни у глобальному виробничому та торговельному процесі, зміцнити макроекономічну стабільність та підвищити стійкість до зовнішніх шоків [8].

Висновки. Узагальнюючи результати дослідження, слід зазначити, що експортна політика України функціонує як багатовимірний механізм інтеграції національної економіки у глобальне конкурентне середовище, де поєднуються фінансові, інституційні та інноваційно-технологічні інструменти. Її ефективність безпосередньо залежить від здатності держави забезпечувати баланс між традиційною сировинною орієнтацією та розвитком високотехнологічних секторів, інтеграцією у міжнародні ланцюги доданої вартості та адаптацією до глобальних викликів – від цифровізації й «зеленого переходу» до геополітичних ризиків і воєнних трансформацій.

Подальші наукові розвідки у цьому напрямі доцільно спрямувати на розробку моделей ESG-орієнтованої експортної політики, аналіз механізмів інтеграції України у глобальні інноваційні та виробничі мережі, а також оцінку ефективності альтернативних логістичних коридорів в умовах воєнної турбулентності. Особливої уваги потребує міждисциплінарний підхід, що поєднує економічну, інституційну та технологічну оптику, здатну сформулювати довгострокові стратегії підвищення конкурентоспроможності України на світових ринках.

Список використаних джерел:

1. Власенко І., Коцера Н., Солоненко А. (2025). Стан та перспективи зовнішньоторгівельної діяльності України в умовах війни. Економіка і організація управління, № 4(56). С. 4–11. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2024.4.1>
2. Волошин С. (2024). Глобальна карта українського експорту: де люблять нашу продукцію найбільше. URL: <https://surl.li/aduten>
3. Іванов С.В., Ляшенко В.І., Осадча Н.В. (2022). Стратегічні напрями формування експортної стратегії України в умовах відновлення економіки. Економічний вісник Донбасу, № 1(67). С. 16–27. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2022-1\(67\)-16-27](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2022-1(67)-16-27)
4. Ішук С.О., Созанський Л.Й. (2024). Український товарний експорт: виклики в умовах війни та повоєнного відновлення. Регіональна економіка, № 1(111). С. 81–94. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2024-1-8>
5. Нечипорук А., Котова М., Кочубей Д. (2023). Експорт України в умовах воєнного стану. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право, № 25. С. 18–32. DOI: [https://doi.org/10.31617/3.2023\(130\)02](https://doi.org/10.31617/3.2023(130)02)
6. Офіс з розвитку підприємництва та експорту. URL: <https://business.diaa.gov.ua/export/office>
7. Стамат В.М., Калошин Н.О. (2023). Розвиток експортного потенціалу України в умовах воєнного стану. Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях : зб. тез доповідей XXI Міжнар. наук.–практ. конф. (Одеса, 26-27 квітня 2023 р.). Одеса: ОНЕУ, С. 192–193. URL: <https://share.google/prIHAU1TJSWzrYg7>
8. Станасюк Н., Палиса А. (2024). Тенденції та перспективи українського експорту. Економіка та суспільство, № 69. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-42>

9. Draft of Ukraine's new National Export Strategy is presented in Kyiv. URL: <https://surl.li/zwepbn>
10. EU-Ukraine Deep and Comprehensive Free Trade Area. URL: <https://surl.li/ajllpe>
11. Ukraine introduces minimum export prices for major agricultural goods. URL: <https://surl.li/cc/dvihtf>

References:

1. Vlasenko, I., Kotseruba, N., & Solonenko, A. (2025). Stan ta perspektyvy zovnishnotorhovelnoi diialnosti Ukrainy v umovakh viiny [State and prospects of foreign trade activity of Ukraine in conditions of war]. *Economics and organization of management*, No. 4(56). Pp. 4–11. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2024.4.1> [in Ukrainian].
2. Voloshyn, S. (2024). Hlobalna karta ukrainskoho eksportu: de liubliat nashu produktsiiu naibilshe [Global map of Ukrainian exports: where our products are loved the most]. URL: <https://surl.li/aduten> [in Ukrainian].
3. Ivanov, S.V., Liashenko, V.I., & Osadcha, N.V. (2022). Stratehichni napriamy formuvannia eksportnoi stratehii Ukrainy v umovakh vidnovlennia ekonomiky [Strategic directions of formation of export strategy of Ukraine in conditions of economic recovery]. *Economic Bulletin of Donbas*, No. 1(67). Pp. 16–27. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2022-1\(67\)-16-27](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2022-1(67)-16-27) [in Ukrainian].
4. Ishchuk, S.O., & Sozanskyi, L.I. (2024). Ukrainskyi tovarnyi eksport: vyklyky v umovakh viiny ta povoiennoho vidnovlennia [Ukrainian commodity exports: challenges in the context of war and post-war recovery]. *Regional Economy*, No. 1(111). Pp. 81–94. DOI: <https://doi.org/10.36818/1562-0905-2024-1-8> [in Ukrainian].
5. Nechyporuk, A., Kotova, M., & Kochubei, D. (2023). Eksport Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Exports of Ukraine under martial law]. *Foreign Trade: Economics, Finance, Law*, No.25. Pp. 18–32. DOI: [https://doi.org/10.31617/3.2023\(130\)02](https://doi.org/10.31617/3.2023(130)02) [in Ukrainian].
6. Ofis z rozvytku pidpriemnytstva ta eksportu [Office for the Development of Entrepreneurship and Export]. Retrieved from: <https://business.diiia.gov.ua/export/office> [in Ukrainian].
7. Stamat, V.M., & Kaloshyn, N.O. (2023). Rozvytok eksportnoho potentsialu Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Development of Ukraine's export potential under martial law]. *Scientific problems of management at the macro-, meso- and microeconomic levels: collection of abstracts of the XXI International Scientific and Practical Conference (Odesa, April 26-27, 2023)*. Odesa: ONEU, Pp. 192–193. Retrieved from: <https://share.google/prIHAU1TtJSWzrYg7> [in Ukrainian].
8. Stanasiuk, N., & Palisa, A. (2024). Tendentsii ta perspektyvy ukrainskoho eksportu [Trends and Prospects of Ukrainian Exports]. *Economy and Society*, No. 69. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-42> [in Ukrainian].
9. Draft of Ukraine's new National Export Strategy is presented in Kyiv. Retrieved from: <https://surl.li/zwepbn> [in English].
10. EU-Ukraine Deep and Comprehensive Free Trade Area. Retrieved from: <https://surl.li/ajllpe> [in English].
11. Ukraine introduces minimum export prices for major agricultural goods. Retrieved from: <https://surl.li/cc/dvihtf> [in English].

Дата надходження статті: 04.09.2025 р.

Дата прийняття статті до друку: 22.09.2025 р.